

Република Србија
ГРАД ЧАЧАК
Градско веће
Број: 06-19/2026-III
11. фебруар 2026. године
ЧАЧАК

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи („Сл.гласник РС“ бр.129/2007, 83/2014 – др. закон и 101/2016 – др. закон, 47/2018 и 111/2018 - др закон) и члана 84. Статута града Чачка („Сл.лист града Чачка“ бр.6/2019),

Градско веће града Чачка, на седници одржаној 11. фебруара 2026. године, утврдило је

ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ РАДА МЕЂУОПШТИНСКОГ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ЗА ГРАД ЧАЧАК И ОПШТИНЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ И ЛУЧАНИ ЗА 2026. ГОДИНУ

па предлаже Скупштини да донесе

ОДЛУКУ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ РАДА МЕЂУОПШТИНСКОГ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ЗА ГРАД ЧАЧАК И ОПШТИНЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ И ЛУЧАНИ ЗА 2026. ГОДИНУ

у тексту који је достављен одборницима за седницу Скупштине.

Известилац на седници Скупштине је Лела Павловић, директор Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ СЕДНИЦОМ
Заменик градоначелника
Владан Милић

На основу члана 54. став 1. тачка 44. Статута града Чачка („Сл.лист града Чачка“ бр.6/2019),

Скупштина града Чачка, на седници одржаној _____, донела је

ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ РАДА
МЕЂУОПШТИНСКОГ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ЗА ГРАД ЧАЧАК
И ОПШТИНЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ И ЛУЧАНИ
ЗА 2026. ГОДИНУ

I

ДАЈЕ СЕ сагласност на Програм рада Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани за 2026. годину, који је донео Управни одбор Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани, на седници одржаној 22. јануара 2026. године, број 11/2.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном листу града Чачка“.

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

Број: _____

_____

ПРЕДСЕДНИК
Скупштине града Чачка
Игор Трифуновић

27. 01. 2026

Међуопштински историјски архив
за град Чачак и општине
Горњи Милановац и Лучани
Господар Јованова бр.2
Број:11/3
Датум:22. 01. 2026. година

ПРИМЉЕНО: _____
ГРАД ЧАЧАК
ГРАДСКА УПРАВА
ПИСАРНИЦА ЧАЧАК

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

Предмет: Давање сагласности на Програм рада Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани, за 2026. годину.

На седници Управног одбора Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани, одржаној 22. 01. 2026. године, донет је Програм рада за 2026. годину, па Вам достављамо исти на сагласност.

директор

Лела Павловић

Међуопштински историјски архив Чачак
Archives Intermunicipales Historiques de Čačak
Господар Јовановић 2, 32 000 Чачак, тел: (032) 322-
729, тел. факс (032) 342-860; email: arhivcacak@ymts.rs
ПИБ: 101113431

Page | 1

Број: 11

Датум: 19. јануар 2026.

На основу члана 45. став 1. алинеја 9. Статута Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани, Управни одбор је према својој утврђеној надлежности, на седници одржаној дана 22. јануара 2026.

**ПРОГРАМ РАДА МЕЂУОПШТИНСКОГ ИСТОРИЈСКОГ
АРХИВА ЗА ГРАД ЧАЧАК
И ОПШТИНЕ
ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ И ЛУЧАНИ ЗА 2026.**

Zgrada Napoljeona, glavni ulaz u Međunarodni istorijski arhiv za grad Čačak i opštine Garči Milanovač i Ljungan

Закона која регулишу рад Архива:

Закон о архивској грађи и архивској делатности (Сл. гласник РС бр. 6/2020, од 24. 1. 2020)
Закон о културним добрима (Сл. гласник РС 71/94) и Закон о култури ("Службени гласник РС", бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016 - испр. и 6/2020)
Закон о јавним службама (Сл. гласник РС 42/91, 71/94, 79/2005 – др. закон, 81/2005-испр. др. закона и 83/2005- испр. др. закона),
Закон о делатностима од посебног друштвеног интереса у култури (Сл. гласник РС 49/92) и Закон о раду у државним органима (Сл. гласник РС 48/91 и 39/02).
Стручни рад заснива се на упутствима и препорукама Архивског савета, чије чланове бира директор Државног архива Србије.

Page | 3

основне информације :

Међуопштински историјски архив за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани (Међуопштински историјски архив Чачак)

Седиште: Чачак

Матични број : 7167423

Шифра делатности: 9101

ПИБ: 101 11 34 31

WEB сајт: www.arhivcacak.org.rs

E mail: arhivcacak@mts.rs

Радо време Међуопштинског историјског архива Чачак је од поведелка до петка, од 7.00 до 15.00

Радо време са странкама од 10.00 до 14.00

Радо време Читалнице од 8.00 до 14.00

Овлашћена лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја су:

1. Никола Рајић, за информације од јавног значаја у вези са радом и малница и стваралаци архивске грађе ван архива 032/342 860
2. Лела Пауловић за информације од јавног значаја у вези са архивском грађом и пословањем Међуопштинског историјског архива Чачак 032/322 729

Од 12.11. 2024.године Управни одбор Архива :

Марко Вујовић, председник

Билана Несторовић, члан

Бојан Вукосављевић, члан

Јелена Кољчанин, члан

Мирослав Пурић, члан

Надзорни Одбор Архива:

Даница Оташевић, председник

Милорад Чворовић, члан

Јасминка Кнежевић, члан

Директор Архива изабран на седници Скупштине града Чачка, решењем 1.јула 2025. Лела Павликовић, ипловизираи историчар, архивски саветник.

Сл. Архив

Запослени у Међуопштинском истпрјјском архиву за град Чичак и општине Горња
Милановац и Јучава:

1. Горан Давидовић, дипломирани историчар, архивски саветник
2. Мр Оливера Милосављевић, дипломирани историчар, архивски саветник
3. Марија Крњић, дипломирани историчар, виши архивист
4. Мирослав Пурић, дипломирани проф. историје, виши архивист
5. MSc Никола Рајић, дипломирани правник, архивист
6. Јелена Каличић, правник, виши архивски помоћник
7. Јасминка Клеженић, економски техничар, архивски помоћник
8. Душица Ружић, хемалјски техничар, архивски помоћник
9. Милета Савић, машински техничар, архивски помоћник
10. Гордана Драчевић, економски техничар, секретар
11. Радосава Плавчић, трговац, помоћни радник и курир

Page | 4

У Архиву ради укупно 12 запослених на испуњено, 10 има положен стручни,
архивистички течај, троје имају највише звање у архивистичкој струци – архивски
саветник, колегица је магистар историјских наука, колега је мастер права

Уговор на одређено време:

Ана Јаковљевић, помоћни радник и курир

На III пословима Саво Ковачевић, економски техничар, манипулант у дсиу

Селиновић и први управник Архивског средишта, професор
чачанске Гимназије, Маргита Радовић (194 -19 9)

Архив је организован по службама:

1. Заштита архивске грађе и документарног материјала ван архива

Током 2026. обавићемо редован обилазак приоритетних ималаца и стварилица која су у евиденцији, као и опшх код којих се укаже потреба за пружањем стручне помоћи у писању Листа категорија са роковима чувања, затим приликом вођења Архивске књиге, као и одобравањг уништења документарног материјала коме је истекао рок чувања.

Стручна помоћ се односи и на давање упутстава архиварима¹ и одговорном лицу о условима у којима се чува архивска грађа и документарни материјал код правног лица.

Вођење и уређење архивске грађе и документарног материјала код ималаца и стваралаца доприноси очувању архивске грађе која је одређена за трајно чување и преузимање у депо Архива. Ималац, односно власник приватне архивске грађе коју жели да отуђи, дужан је да прво понуди надлежном архиву који у року од 30 дана пријема понуде обавештава матични архив и о својој одлуци да ли ће понуђену грађу откупити или не.²

Page | 6

Преузимање архивске грађе од ималаца и стваралаца вршиће се у складу са законским роковима, изузетно, архивска грађа и документарни материјал настали у раду органа, установа, предузећа и других правних лица који су укинута или су престали са радом сматрају се доспелим за преузимање и пре истека овог рока ако не постоји правни наследник. Стечајни управници имају законску обавезу да се јаве надлежном архиву, који пружа целокупну архивску грађу по принципу цедљивости архивског фонда. Да не би долазило до временског вакуума од започињања стечаја и продаје новом власнику, када појединци намерно или небригом уништавају архивску грађу, Архив поред стечаја за архиваре организује и стручна саветовања за стечајне управнике на територији за коју је Архив надлежан. Са представницима Државног архива Србије, Архивистичког друштва Србије и надлежним у Агенцији за ликвидирање стечајних управника, смо у сталном контакту, да бисмо решили наведени проблем. У циљу стандардизовања радњи и поступака побољшања заштите архивске грађе и документарног материјала привредних субјеката у поступку стечаја, приступило се усаглашавању како би обе стране поступале унифицирано.

Стваралац и ималац јавне архивске грађе и документарног материјала дужан је да обезбеди стручно оспособљавање и усавршавање запослених архивара. Уколико се укаже потреба, наставићемо са организовањем семинара за архиваре који су у надлежности Архива у Чачку. Поред наведеног, стручна помоћ и сарадња се наставља и са ствараоцима који нису у нашој стварној али потпадају под територијалну надлежност, што је у домену сарадње са Државним архивом Србије, Историјским архивом Београда.

Претходне, 2025. године наставили смо рад на сређивању преузете архивске грађе и документарног материјала „Фабрике резног алата“ Чачак. Очекујемо да се заврше стечајни: „ЛКС Литекс“ Чачак, „Нисмоградња“ Чачак. Започели су и стечајни поступци у : Акционарском друштву термотехничких уређаја „ЦЕР“ Чачак (2023), Друштва за трговину на велико и мало „ЕКОНОМИК – КОМЕРЦ“ доо Чачак ; Друштво за промет и услуге „WELTEX“ доо, Чачак - у стечају; Друштво за производњу и промет „TEHWELT“ д.о.о. Чачак

¹ Архивар је запослено и обучено лице у региструри које ради у складу са упутствима начелника Спољне службе архива.

² „Закон о архивској грађи и архивској делатности“ усвојен је јануара 2020, а ступа на снагу од фебруара 2021. Члан 2. овог Закона наводи да је „Јавни архив услова заштите која обавља архивску делатност“ члан 22. даје право прече куповине, односно откупа архивске грађе од појединаца.

сегмент рад је изданање уверења из области радног стажа, највише се траже подаци о запосленима који су радили у предузетима у стечају, чију смо документацију преузели. Ту су и захтеви за издавање уверења о школској спреми, имовинско-правним односима и техничка документација (пројекти кућа у приватној својини и стамбених зграда) и копије грађевинских и употребних дозвола, у складу са захтевима странака и законским прописима. У Служби раде: Јасминка Кнежевић, архивски помоћник, Сава Ковачевић, на припременим и покрећеним пословима као машиниста.

Page | 8

Читаоница и архивска библиотека

Архив има и специјалну библиотеку која временски и тематски праћи архивску грађу. Књиге су заведене у одговарајуће регистре и картотечки обрађене. Омогућена је претрага монографских, серијских публикација и новина. За набавку књига и откуп архивске грађе за 2026. нису додвојена средства, тако да ћемо публикације добити разменом и поклонима⁴ књи и обавезним примерком од истраживача, који су користили архивску грађу. Породични фонд *Вујковић Антоније и син 1883-1947.* који је Архиву пре пола века поклонено упух Антонија Вујковића, биће обогаћен новим документима и фотографијама из породичне ризнице, коју намерава да поклони кћерка лароданца, Јелена (Вујковић) Муташић из Београда.

У Архив је уз архивску грађу приликом преузимања, пристигла стара и ретка књига (1742-1867). Горња дигитална грана старих књига према српској библиографији је 1868. тичније до увођење Вуковог писма и правописа у школама и државној администрацији Кнежевине Србије. У архиву се чува 41 књига из историје српског народа, путописне белешке, молитвеници, штампани или писани на старословенском и црквенословенском језику. За период од 1867. до 1900. Архив поседује 66 књига.⁵ Целокупан попис књига архивске библиотеке објављен је на сајту Архива.

Читалоница архива је под видео надзором, јер се архивски и библиотечки фондови користе без учлањавања. Право коришћења, односно истраживања, има сваки пунолетни грађанин Србије у читалоници архива, која има 20 места. Страни држављани архивску грађу могу користити по одобрењу надлежних у Архиву. Објављена, снимљена и општења грађа се не издаје, а уместо ње користе се публикације и микрофилмови. Библиотекар Јелена Каличанин, правник, виши архивски помоћник.

3. Сређивање и обрада архивске грађе и рад на мулти-информативним средствима

Рад на сређивању и обради архивске грађе и документарног материјала „Фабрике резног алата“ Чачак у стечају, које смо започели 2024/25. вистављено у текућој години. Преузелих 1.500 метара на основу Листе биће умањен за документарни материјал којем је истекао рок чувања. Настављамо рад на сређивању фонда Фабрике хартаје „Божо Томић“ Чачак, у стечају, и преузелих делова фондова општинских управа Горњи Милановци, Лучани и града Чачка. Такође ће се наставити рад на компјутерској обради података свих жртава балканских, Првог и Другог светског рата, скенирање архивске грађе везане за Други светски рат.

У Регистру културних добара Републике Србије целокупна архивска грађа која се чува у архивским установама води се као културно добро. Поједини фондови и збирке су у

⁴ На поклон смо добили библиотеку српског академца Мире Рилојевић, професора Филозофског факултета у Београду и др Бојане Мављовић Катин, научног саветника Историјског института САНУ.

⁵ Попис старих и ретких књига у Историјском архиву објављен је у 13. и 14. броју *Изборника*.

категорији културно добро од изузетног значаја и културно добро од великог значаја. Листу архивске грађе о изузетног значаја донио је Извршно веће Скупштине СР Србије 1979. и 1998.⁶

За Централни регистар културних добара, који води Државни архив Србије, доставља се редовно подаци из регистра културних добара Архива. У Служби обраде и сређивања су: Горан Давидовић, дипломирани историчар, архивски саветник; мр Оливера Милисављевић, архивски саветник; Марија Крвајић, дипломирани историчар, виши архивист; Душана Ружичаћ, архивски помоћник. Page | 9

Основни задатак сређивања и обраде је у циљу изриле обавештајних средстава о фондовима и садржини грађе у њима, која се деле у две основне групе. У прву групу спадају обавештајна средства која пружају информације о фондовима и збиркама, то су: улазни и општи инвентар, прегледи, водичи, општи каталози и кониси. Другу групу чине обавештајна средства којима је омогућен увид у садржај грађе фондова и збирки: сумарни, аналитички инвентари, регистра, тематски каталози, појединачни спискови и пописи грађе фондова и збирки.

4. Служба техничке заштите архивске грађе

У ходницима и канцеларијама Делова, уведен је вентилациони систем, чиме је омогућена оптимална влажност ваздуха, између 50-60%, и температура између 12 и 21° С. Због кадровских и техничких немогућности, Архив у Чачку нема комплетну техничку службу заштите архивске грађе. Уколико дође до оштећења грађе, врши се конзервација и реставрација докумената у Конзерваторској служби Државног архива Србије. Током 2026. конкурсиремо код Министарства културе Републике Србије за добијање средства за реставрацију и конзервацију две матичне књиге које су у најлошјем стању.⁷ Неопходно је набавити софтвер за микрофилмовање, јер је опрема коју је Архив добио на поклон неупотребљива без уведеног програма.⁸

⁶ Следећи архивски фондови Чачанског архива проглашени за културно добро од изузетног значаја: Начелство округа рудничког – Горњи Милановац, 1839-1916; Начелство округа чачанског – Чачак, 1839 – 1915; Начелство округа рудничког Чачак 1890 – 1902; Народни одбор округа чачанског 1944 –1947; Горњомилановачки првостепени суд 1841 – 1915; Окружни суд Чачак 1834-1918; Обједињени фонд осафа-Чачак 1838 – 1910; Збирка матичних књига рођених, венчаних и умрлих од 1837. до 1917. са територије Чачка, Горњег Милановца и Лучана; Овчачицке ратне бригаде 1946 – 1970. Скупштина Србије је 1998. потврдила Листу архивске грађе од изузетног значаја, међу њима су следећи фондови Чачанског архива: и други део Окружног суда Чачак од 1945. до 1954; Градско поглаварство – Чачак 1941-1944; Народни одбор среза тавоеског 1945 (делови фонда који се односе на пријаву и процену ратне штете); Народни одбор среза драгачевског 1945 (делови фонда који се односе на пријаву и процену ратне штете); Народни одбор среза љубићког – травањског 1953-1956. (део фонда који се односе на пољопривредну земљишну фонд).

⁷ Ради се о МКР Брезна 1879-1894, 37х 49шм, страна 300 и МКР Ковна 1881-1899, 37х 49, 379 страна

⁸ Током 2020. од Naik bank смо на поклон добили део опреме, али немамо довољну финансију. Усвајањем Закона о архивској грађи и архивској делатности наведена је обавеза микрофилмовања драгоцелне грађе у Уставним, средства ћемо тражити и од локалних самоуправа и на конкурсима Министарства културе. На основу пророкуња неопходно је 10.500.000,00 динара да би се набавила целокупна опрема.

У зависности од притива материјала са терена, радиће се на обогаћивању фототеке Архива. За фото документацију биће снимљене фотографије са разних локација у чијој организацији учествује Архив, међу које као значајну активност издајемо прикупљање фотографија на терену, за потребе пројеката који су у току: *Век страдања, Развој комуникација у Западној Поморављу, АРХИС*. Набавком бумп сменера, довршићемо скенирање последњих преузетих матичних књига из градине и општинских ~~урада~~. Завршено је скенирање новопреузетих 26 матичних књига са подручја Општине Луч на простору је седам из Општине Горњи Милановац, који ће бити завршени до краја године. Град Чачак је ~~свадарио~~ све матичне књиге које је предао Архиву.

Page | 1

Вршиће се скенирање и рад на техничком реализовању изложби *Српско турско ратова 1876-1878. сто педесет година од почетка ратова за независност Србије* и *Црвени крст у Чачку, сто педесет година хуманости*. За потребе истраживача, радиће се на скенирању фотографија и докумената, фотикопирању архивске грађе чиме ће бити обогаћене збирке изложби и збирке фотографија. Ажурирање сајта Архива и сарадња са електронским медијима, пташом, телевизијама омогућава благовремено обавештавање јавности о свим активностима Установе.

Јединствени информациони систем АРХИС примењен је у свим архивима Србије и чини обавезни део рада запослених. Израда јединственог софтверског решења је резултат остваривања дигитализације и успостављања е-управе која је законски већ захтевала Правилником о ближим условима за дигитализацију културног наслеђа, а такође, усавишћена са Закоша о архивској трајни и архивској делатности. Због преласка на оптички интерет у Архиву, извршено је усклађивање преко ТЕЛЕКОМА, који је задужен за мрежу и пренос података.

За одржавање јединственог информационог система АРХИС задужени су: Мирислав Пурић, Зоран Маринковић, Горан Давидовић, Олгвера Милосављевић, Јелена Калачанин, Милета Савић, Никола Рајић, Марија Крпацић, Лела Павловић.

Културно-просветно пројекат на и издавачка делатност

Одига се кроз изложбену делатност, предавања, јавна представљања књига, филмова. У фебруару ће бити представљена филм режисера Бориса Милосављевића, чије смо документарна филмска остварења имали могућност да гледамо претходних година. Документарни филм настао је на основу архивске грађе и фотографија. У марту ћемо имати прилику да чујемо представљање књиге *Отшта нова историја Мексика* коју су приредили тимови научника из ове нама пријатељске земље. У договору са амбасадом Републике Мексика, амбасадором Њ.Е. господином Короном реализоваћемо његову посету. Гостовање Кантоналног архива Гривниак, представљање изложбе и видео издавачке делатности, а и наша укратна посета представљањем изложбе и фотодневника Хинка Долмала, који је Архив приредио и објавио.

Настављамо рад на изложби *Горњи Милановац у Дунавској баовини*, истраживање се одвија у Архиву Војводине. Настављамо сарадњу са Вајним архивом Србије, Медија центром *„Одбрама“* око представљања изложбе *Српско турско ратова 1876-1878*. Са

Page | 10

Црвеним крстом, уставнимма културе, припремамо изложбу о 150 година хуманости у Чачку. Са Архивистичким друштвом радимо на организацији изложбе *поклони и откули*.

Јавности ћемо приказати књигу, штампану на 700 страна коју је приредио Горан Давидовић, архивски саветник, о изгинулим ратницима од 1912. до 1918. која је успешно је истражио магичне књиге и упоредио са документима из фондова, приватних збирки, као и са истраживањима запослених у Војном архиву Србије како би добио најпотпуније података о ратницима и цивилима који су страдали у ратовима за ослобођење па територији чачанског краја. Књигу *Ратни дневник Милосава Арсовића 1915-1917.* за штампу су приредили Зорипа Матијевић, архивски саветник у пензији и Мирослав Пурић, архивист, на основу белешки учитеља Арсовића, које се чувају у Архиву у Збирки дневника из Првог светског рата, која је утврђена као културно добро од изузетног значаја.⁹ На више од 600 страна приказан је живот и размишљање српског војника у најтежем периоду, олјаску из домовине и борбама па туђем тлу.

Представљање неколико последњих бројева часописа *Изворник и Стари српски архив*, биће организационо у чачанском Архиву и Музеју рудничког таковог краја и Библиотеци оипитине Лучанац.

Током 2026. поставља се рад на телевизијским прилозима, предавањима из историје српске државе у сарадњи са професорима и ученицима. Регионалним центром за таленте, који ће активно учествовати у прављењу прилога за јавна приказивања. Културно просветна активност у октобру месецу одвијаће се и са учесницима 4. разреда основних школа и њиховим разредним наставницима у склопу шитписаног Протокола између Града, школе и установа културе.

Задужени за културно-просветно пропаганду и издавачку делатност: Горан Давидовић, Оливера Милосављевић, Мирослав Пурић, Марија Крњајић, Никола Рајић, Лела Павловић.

Издавачка делатност: планирано је штампа *Изворник (два броја)* часопис у коме се од 1984. објављује изворна архивска грнђа. Други часопис који се бави објављивањем средњовековних повеља је *Стари српски архив* у склопу пројекта *Српско друштво и друштво у изворима средњег века*. Као један од издавача овог вредног часописа, поред Филозофског факултета у Београду и Бањој Луци је чачански Архив. Редикторју овог јединственог часописа сачињавају професори Катедре за средњи век Филозофског факултета у Београду, који су и аутори. Сличних часописа нема много ни у развијеним европским земљама које су одавно издале своје средњовековне повеље. Часопис се бави средњовековним документима пре свега као историјским изворима, укључујући анализу и помоћне историјске науке – дипломатику, хронологију, ефрагистику, сигилографију. Заједно са Историјским архивом Ужице и Архивом Републике Српске објавићемо књигу *Канија 4*, сећања Миломира М. Мисановића, родом из Драгачева, који живи у Ужицу, на дотадање из 90-тих шво и учешће у одбрани Србије 1999.

⁹ Издавање књиге, финансијски је помогло Министарство културе Републике Србије.

Истраживања у другим архивима и сарадња

Наставиће се истраживања у другим архивима и сродним установама ради комплетирања фондова и збирки овог архива, првенствено у Архиву Србије, Архиву САНУ, Архиву Југославије, Војном архиву Србије, Архиву Републике Српске, Народној библиотеци Србије. Истраживачки рад ће бити усмерен првенствено на рад око прикупљања података за изложбу о победи над Османлијама, затим на комплетирању слике о лобањама који су обележили живот српског народа у 20. веку. Архив ће сарађивати и са Архивом Српске православне цркве у Београду.

Page |

Веома значајан почетак сарадње на унапређењу и проналажењу докумената који говоре о комуникационим и дугим мрежама у 19. и првој половини 20. века у циљу склапању слике привредног и друштвеног развоја дела Србије која се ослободила турске власти и почела самосталан развој и повезивање са другим балканским и европским народима. Пројекат *Развој комуникације у Западном Поморљу* започели смо истраживањима у архивским установама 2020.

Наставиће се учествовање архивиста чачанског архива на научним конференцијама и радионицама. Иратићемо сарадњу и објављивање радова чачанских архивиста у часописима музеја у Краљеву, Чаčku, Београду и институцијама.

Током 2026, осми пут чачански архивисти учествују у организацији међународног архивистичког скупована коју води Архивистичко друштво Србије, струковно удружење, које ће се одржати у Нишу, почетком октобра месеца.

Стручно усавршавање

Закон о архивској грађи обавезује јавне архиве да ускладе рад у складу са новим захтевима што се тиче смењивања, тако и броји стручно оспособљених лица и вични рада који мора да буде уједначен са светским стандардима. Оснивач јавних архива је Република Србија, Министарство врши надзор над радом архива, док је стручни надзор поверен Државном архиву Србије. Обавезе локалне самоуправе су: да обезбеде простор за обављање дужности, да омогући рад установе. Сви стручни упутства и прописи Архивског савета (девет чланова) који бира директор Државног архива Србије доследно ће се примењивати при сређивању, обради и чувању архивске грађе, стручним усавршавању, међународним стандардима.

Архивистичко друштво Србије као струковно удружење, веома је активно у организовању међународних конференција, радионица, објављивању зборника радова и часописа, веома активно учествује у решавању стручних питања, и у решавању проблема који постоје у оквиру струковног удружења и потребу повезивања са осталим друштвима у окружењу. Председник Архивистичког друштва Србије од 2019. је директор чачанског Архива, која је изабрана по други пут изабрана 2023. Чачански архивисти су чланови (једне од седам) подружнице Архивистичког друштва Србије, која активно ради, окупуља архивисте крагујевачког, краљевачког, новопазарског, ужичког, крушевачког, јагодњског и чачанског архива.

ПРОЈЕКТИ

Рад чачанског Архива, односно запослених и њихових сарадника, одвија се и преко вишегодишњих пројеката.

стављамо рад на пројекту *Век страдања* организовањем *Недеље архива*, у априлу месецу када ћемо организовано посетити школе како на селском тако и градском подручју на читавој територији за коју одговоран Архив, што ће омогућити наставак

рала на максималном пројекту – којим се посебно ставља акценат на сарадњи са присутним установама, односно мрежом основних и средњих школа на територији Града Чачка, општина Горњи Милановац и Лучани

Најважнији део пројекта фокусира се на презентацију наведених истраживања у виду посебних публикација, стварању јединственог базе података, организовању изложба, предавања и семинара. Најбољи пример да је после сазнања да је измештени Словеник српским војницима палим у балканским и Првом светском рату на гробљу у Приштини, на основу сакупљених података о 145 изгинулих војника и цивила од 1912. до 1918. обавешта Српске војске сахрањених у Приштини са територије данашњег града Чачка и Општине Лучани, (који смо доставили колегама из Архива Косова и Метохије, Министарству културе) обавештена јавност и да је убрзо Словеник враћен на пређашње место.

У Међуопштинском историјском архиву из града Чачак и општина Горњи Милановац и Лучани, настава се прикупљање података о изгинулим српским јунацима Великог рата, изгинулим у Другом светском и грађанском рату (1941-1945 и мајем 1945) као и настрадалим током Југословенског –грађанског рата (1991-1995) и НАТО агресије (1999) у оквиру пројекта *ВЕК СТРАДАЊА 1912-1999*.

На основу података из докумената општинских архива које су остале сачуване и предате Архиву, спискова изгинулих који су настали непосредно по завршетку Великог рата, спискова имена забележених на плочама црквама и манастирима, као и пописа изгинулих у Великом рату Војног архива, врши се упоређивање и провера са подацима из магичних књига које чувамо у Архиву.

Целовитан истраживачки поступак Горана Давидовића, архивског саветника, *ПРОЈЕКАТ: РАЗВОЈ КОМУНИКАЦИЈА У ЗАПАДНОМ ПОМОРАВЉУ*, истраживање, прикупљање, вредновање и дигитализација архивске грађе. Подржан је од Министарства културе Републике Србије. Носилац пројекта је чачакски Архив у сарадњи са Државним архивом Србије, Историјским институтом Београд, Филозофским факултетом Београд, Географским факултетом Београд, Гимназијом Чачак, Народним музејом Чачак, архивима из Ужича, Крагујевца, Крушевца, Краљева.

Предмет истраживања:

Под развојем комуникација подразумева се, пре свега, развој саобраћаја од првих караванских путева који су, углавном, коришћени за превоз робе и људи, до савремених саобраћајница средином 20. века. Истовремено са изградњом саобраћајница и техничким усавршавањем њихове изградње, развијала су се и усавршавала превозна средства. Модернизација друштва у 19. веку је у Србију донела нове облике комуникација кроз усавршавање поштанског саобраћаја и увођење телеграфа и телефона.

Извршена су архивски истраживања – евидентирање, прикупљање, снимање и скенирање грађе у Државном архиву Србије и осталим архивима. Истовремено, успостављена је сарадња са професором историје и ученицима чачанске Гимназије, који су лично истраживања на основу архивске грађе која се чува у школи и приватним архивима.

Одржава два окрутна стома – разговори и дигиталним радњу: попису, издвајању, сажимању докумената из фондова Државног архива Србије: Књажевске канцеларије (1815-1839) Министарства унутрашњих дела Полицајно одељење, Збирке поклопа и откуца, Министарства просвете, Министарства финансија (склопно, административно и пореско одељење); Министарства народне привреде, Државног савета (1835-1861), Министарства грађевина (1863-1900). Објавно истраживања и количина грађе, настали

су истраживачима потребу да се искористи за истраживање за сада ograničene почетком балканских ратова, 1912.

Разговор између историчара-истраживача координатора пројекта др Љубодрага П. Растића, др Бојане Миљковић Катаић, Веснице Филиповић, архивског саветника, рукописној фази пројекта Леле Павловић са ученицима Гимназије и професором Милом Лекић, помогла су да наставе рад на терену, снимањем изјава својих колега и рођака о похађању школе у време пре двадесет и неке године.¹⁰

Сарадници – учесници на пројекту *Развој комуникација у Западном Поморављу* су: Горан Диваковић, архивски саветник, Марија Крижић, илустрирач, проф. др Светислав Љ. Марковић (директор Центра за таленте младих), Драгана Драшковић, музејски саветник Краљева, Немања Трифуновић, кустос Шроловог музеја Краљева, Божидар Птазанић, истакнути уметник (Центар за визуелно исстраживање Круг).

Четврта фаза пројекта – одржала је дводневне конференције у Међуопштинском историјском архиву.

Пета фаза пројекта је истраживање буџетског одсека (Државни архив Србије); пачиније буџета локалних, средњих и општинских самоуправа прво за период 1898-1904, затим за период 1907-1908, из којих се види како се средства користе за поправку и изградњу нових мостова, сви објекти подизани окружним путевима. Из истог периода, финансирање се односи на поправку окружних путева и апсана као и непокривање истих, финансирање Ибарског пута, путара од Краљева до Рашке на путу Ушће - Студеница, Јошавачка бања као и путара на Овчарском путу. Ово су само примери које податке можемо наћи у Министарству финансија крајем 19. и почетком 20. века.

Наставља се рад на прикупљању докумената о буџетима Чачанског округа од 1903. до 1914. године.

Шеста фаза пројекта је започела 2025. радом на снимању документарног филма о породици Радовић (од проте Михајла до песника Душка) истраживањем генерација некадашњих ученика, суседа, власника Чолнића куће, интошцима, пријатељима и дојављивачима породице Радовић.

Стеченим знањима и искуствима из заједничког рада на пројекту младим истраживачима се препосе сазнања из прошлости те они постају активни учесници у прикупљању архивске грађе на терену. Истовремено и локална управа добија многа знања свих врста комуникација. Историографији постаје примењива наука: 1. приступом проблему кроз информационе и комуникационе технологије; 2. умрежавањем субјеката и ресурса академског сектора, сектора образовања и сектора управе стваралем инфраструктуре знања.

♦ **Циљеви пројекта *Век страдања и Развој комуникација у Западном Поморављу*:**

¹⁰ Гашвићи ученици Гимназије Четку: Александар Бојовић, Михаило Недић, Марија Петровић, Ана Растић и Виктор Туртић, заједно са професором историје осмислили су тему *Изјави и анекдоте ученика Гимназије у Чачку у периоду од 1903. до 1908. године*. Податке су прикупили из архива који се чувају у Гимназији и у приватним архивима. Историографска група је утврдила да су прва путовања ученика и професора била организациона врло скромна, најчешће одласком у суседну околину. Како се државна шкoлска, путева инфраструктура била и како се побољшавало економско стање ствари су постале сачуване Већ новостима година 20. века организоване су екскурзије по Југославији, а крајем 60-их појачане и екскурзије у иностранство.

- Цркуларње, архивистичка обрада, конзервација, чување и презентација архивске грађе која се односи на поменути пројекат, а потичу са ових простора; Културно-просветни рад са становништвом; Суочавање са историјским наслеђем; Истраживање и прикупљање података са циљем дубљег познавања у виду посебне монографије; Презентација прикупљених података са терена (централна изложба и нише мањих по школама); Промоционарне архивске делатности и афирмисање свести о значају документа код становништва, посебно ученика, организовањем семинара, радионица и кинхова које би подстакле дељу радозналост ка проучавању историје, као и пружање могућности за рационално савладавање прошлости.

Радн | 1

Рад на терену и сарадња са физичким лицима која поседују документа и фотографије у приватној колекцији или збирци, још један је вид заштита архивске грађе и документарног наслеђа ван установе, чиме се постиже једна од основних и најважнијих функција сваког архива.

Гређа ПРОЈЕКАТА је увођење јединственог информационог система „АРХИС“ који ће почети да се реализује током 2026. у оквиру који обухвата следеће подсистеме:

1. Сређивање и обраду архивске грађе
2. Преузимање и смештај
3. Конзервација и реституција
4. Библиотека и
5. Дигитализација
6. Претрага
7. Ресурс архивске грађе
8. Микрофилм
9. Спољња служба

Стручна комисије Државног архива Србије је направила закључак којим је утврдила мере и начин решавања проблема који су постојали: замењени су стари рачувари, успостављена је рачунарска мрежа, да би сви рачувари могли да приступе АРХИСУ, мрежни уређај за рутирање саобраћаја кроз постојећу мрежу. Сугерисано је да се набаве управљиви рутери и да се веза са осигурима оствари путем оптичких влакана, што смо успели да уведемо, али је проблем био у успостављању мреже. Набављени су скенери А3 формата, буки скепер за скенирање новопреузетих књижевних дела, током 2026. постављени су замком застарелих рачунара.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ:

Настављамо сарадњу са Центром за присуства истраживања Круг, ФИЛУМ Крагујевац, Уметничком школом из Чачка и Туристичком организацијом настављимо рад на пројекту *Калиграфска*. Сарадња са осталим сродним установама у Републици и институтима и окружењу: Архивом Републике Српске, Архивом БиХ, Кантоналним архивом Тјуминик, Државним архивом Македоније, Словеније и архивима Хрватске, Русије и др.

У финансијском смислу, за рад Архива у 2026. години потребно је предвидети и средства за зараде запослених и материјалне трошкове (грејање, струја, вода, гас, комуналне, набавка канцеларијског материјала, одржавање и замена потрошних делова опреме – компјутери и осветлени галеријског простора и етнотржишта)

Веома је важно набавити усисиваче за усисивање цитис прашине у депозу са додова, полица, врлоских кутија.

Историјат

Међуопштински историјски архив за град Чачак и

општине Горњи Милановац и Лучани 1948-2024.

Драгоценна архивска грађа из времена оснивања модерне српске државе и периода уједињења са јужним словенским народима нестала је у пилковском крају, у октобарским данима 1941, када су немичке окупационе трупе спалиле парчи Горњи Милановац. Након завршетка Другог светског рата „стара хартија“ је постала сировина за покретање рита фабрика,¹¹ тако да је због опасности уништења важних докумената који сведоче о правима, Влада Федеративне Народног републике Југославије донела Наредбу о привременом обезбеђењу цркви.¹² Министарство просвете НР Србије упутило је допис свим средњим (градским) наредбом објављенима, априла 1948, да изврше попис и утврде какво је стање архивске грађе, као и да о свему обавесте Државну архиву у Београду.¹³ У Србији је 22. септембра 1948. установљени 16 архивских средина, међу којима је и Архивско средиште у Чачку. Министарство просвете НР Србије 24. априла исте године поставило је за руководиоца средишта, професора Женске гимназије у Чачку Мартина Радовића.¹⁴ Територијално надгледали су у почетку просветари на срезове: Јубинско-трнавски, брзачковски, јачки, ливачки, моравички и студентички, да би се територија за коју је задужен Архив партиципала на једну од деветна административну и управу целину, Државни (Лучани, Гуча), Тачино (Горњи Милановац), Љубањ и Трнова (Чачак).

Установе је мењали називе, од оснивања, 1948, до 1955. Архивско средиште, гледано дана био је Градско државна архива, до 1956, када добија нови име - Историјски архив, који од познатије 1977. добија име Међуопштински историјски архив за општине Чачак, Горњи Милановац и Лучани. Писањем измена извршени је 2011. на основу Закона о територијалној организацији Републике Србије¹⁵, када је добила садашњи назив Међуопштински историјски архив за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани.

Постоје писани трагови који сведоче о прошлости општиничке Архиве: први камен града Чачка налазимо у Дубравачком архиву (18. 12. 1408), док се Горњи Милановац (под називом Деспотовића) изграђује од 1853.¹⁶ Од би шест година касније (1859) добила садашњи назив; Лучани су место које после Другог светског рата преузима примају од Гуче као срезног средишта.¹⁷ Оба

¹¹ Многа драгоценна писана сведочанства су нестала, махом уништена Чачак је крајем XVIII века до темеља сашењен, док је у другој половини XIX века Удружено шкoлство у Чачку продавало „стару хартију“ бављачима по камионима, јер ипак знала вредност докумената из Првог и Другог српског устанка. Такође, у време партизанске окупације 1948. одвела је или уништила архивска грађа општинских органа власти и цркве Патрасења Хрстовића у Чачку. Пред честих ратних и окупација, највећи урци зајем пропадану, уништена и вештају су уобичајени швар и немиг, као и одсуство свести о важности архивске грађе за научна, културна и државно-правна потребе грађана.

¹² Службени гласник ФНРЈ од 27. марта 1948, 25.

¹³ МИАЧ, Историјски архив, К-1, (1948-1959), Бр. 2448; Архиви у Србији, књ. 2, Београд 2000, 46.

¹⁴ Овај дан се дуго узимао као почетак рада Архивског средишта у Чачку.

¹⁵ Који је на снази од 29.12.2007. када је општина Чачак добила статус града. Службени гласник Републике Србије, 127/07.

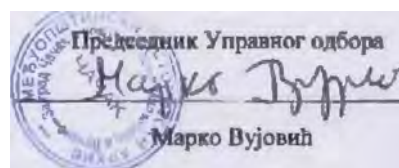
¹⁶ Место на коме је почео развити насеља, звало се Днеле поље, у атару села Брусувице. Милета Жујовић, постављен за начелника 1850. Активно се залагао за извођачу седишта. Указом кнеза Александра Карађорђевића 1853. године димичње истрајна новога насеља, које ипак рани Деспотовићи добија позва, да би 1859. године име Милош Обреновић посебним Указом варишима наменио име у спомен на саог стварају брата Милана, Милановић.

¹⁷ Гуча је у нововековито српској држави била општинско па срезно место до 1955. поново општинско до 1962, важи је укинута општина Гуча и седиште пренето у општину Лучани, које постаје садашње драгичко крај.

места, Гуча и Лучани први пут се помињу у турским пописима 1476. припадала су кази (кадилуку) Брвеник, што је доказ да Лучани нису ново насеље настало у другој половини 20. века.¹⁸

Најстарији документ који се чува у Архиву Јв из 1813. године и то је зпис учитеља из Заблаћа о књигама манастира Срећења под Овчаром. У Архиву су фрагментарно сачувани фондови до 1918: Начелство округа чачанског, Начелство округа рудничког и десетак општина од пре Првог светског рата.¹⁹ Слична је ситуација и са фондовима правосуђа, просветних и здравствених установа, задружних и занатских организација, породичним и личним фондовима из 19. века. Немало у бољем стању су фондови судова општина: итеничке, заблачке, каписке и чачанске. Фондови настали радом управних, судских установа после Другог светског рата су целовити.

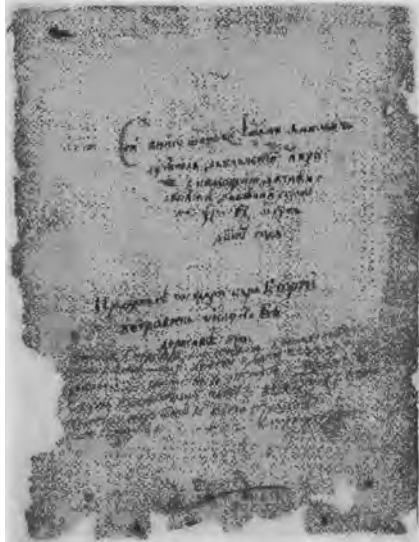
Page | 17

Председник Управног одбора
Марко Вуџковић
Марко Вуџковић

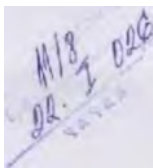
¹⁸ Како је се овај кадилук делио на више кадилука - Рудник, Ужице, Пожега или Чачак. Кадилуци су се делили на вахије и насеља, која су поавставана у оквиру вахија, градских цемета, и сеоских места. Ахмед С. Алиџић, *Турски катастарски пописи неких подручја западне Србије XV и XVI века*, издavaчи: Историјски архив Краљево, Међуопштински историјски архив Чачак и Историјски архив ТиговоУжице, 1984. књ. 1, 23.

¹⁹ *Листа архивске грађе од изузетног значаја која се чува у архивима*, објављена у *Службеном гласнику СРС* бр. 18/1979. по којој су фондови окружних начелстава (1839-1918) свих архива од изузетног значаја.

Архиву, фебруар 1813.

Најстарији документ који се чува у

П Р И Л О Г

- СТРУКТУРА ПЛАНИРАНИХ СРЕДСТАВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ
РАСХОДА И ИЗДАТАКА У 2026.години

**Међуопштински историјски архив за град Чачак и општине Горњи
Милановац и Лучани**

**- СТРУКТУРА ПЛАНИРАНИХ СРЕДСТАВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ РАСХОДА И
ИЗДАТАКА У 2026.ГОДИНИ**

УКУПНА СРЕДСТВА КОЈА СУ ПЛАНИРАНА У 2026.ГОДИНИ

31,322,000.00

**УЧЕШЋЕ У УКУПНИМ
СРЕДСТВИМА**

СРЕДСТВА ОД БУЏЕТА ГРАДА ЧАЧКА	31,295,000.00	99.91%
СОПСТВЕНА СРЕДСТВА	27,000.00	0.09%

ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА 2026.ГОДИНУ

ЕКОНОМСКА КЛАСИФИКАЦИЈА	Извор финансирања		
	ГРАД ЧАЧАК	ОСТАЛИ	УКУПНО
411000 Плате, додаци и накнаде запосленима	19,442,000.00	0.00	19,442,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	07.38%	0.00%	
412000 Социјални доприноси на терет послодавца	2,947,000.00	0.00	2,947,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	10.21%	0.00%	
413000 Накнаде у природу	0.00	1,000.00	1,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	0.00%	5.28%	
414000 Социјална дavanja запосленима	371,000.00	0.00	371,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	1.23%	0.00%	
415000 Накнада за запослене	500,000.00	0.00	500,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	1.73%	0.00%	
416000 Награде, бонуси и остали посебни расходи	800,000.00	1,000.00	801,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	2.77%	5.26%	
421000 Стални трошкови	1,780,000.00	1,000.00	1,781,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	8.17%	5.26%	
423000 Услуге по уговору	2,260,000.00	7,000.00	2,267,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	7.83%	36.84%	
424000 Специјализоване услуге	113,000.00	0.00	113,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	0.39%	0.00%	
425000 Услуге поправке и одржавање	300,000.00	2,000.00	302,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	1.04%	10.53%	
426000 Материјал	200,000.00	4,000.00	204,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	0.97%	21.05%	
602000 Порези, обавезне таксе и казне	60,000.00	2,000.00	62,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	0.21%	10.53%	
515000 Нематеријална имовина	0.00	1,000.00	1,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	0.00%	5.26%	
Укупна средства за 1201-0001 Функционисање локалних самоуправа културе	<u>28,853,000</u>	<u>19,000</u>	<u>28,872,000</u>
УЧЕШЋЕ У УКУПНИМ СРЕДСТВИМА	<u>92.12%</u>	<u>0.06%</u>	<u>92.18%</u>

ЕКОНОМСКА КЛАСИФИКАЦИЈА	Извор финансирања		
	ГРАД ЧАЧАК	ОСТАЛИ	УКУПНО
422000 Трошкови путовања	271.000,00	2.000,00	273.000,00
учешће у расходима за програмску активност	11.10%	25.00%	
423000 Услуге по уговору	1.771.000,00	6.000,00	1.777.000,00
учешће у расходима за програмску активност	72.52%	75.00%	
426000 Материјал	400.000,00	0,00	400.000,00
учешће у расходима за програмску активност	16.38%	0.00%	
Укупна средства за 1201-0003 Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа	2.442,000	8,000	2,450,000
УЧЕШЋЕ У УКУПНИМ СРЕДСТВИМА	7.80%	0.03%	7.82%
УКУПНО ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ У 2026. години	31,295,000	27,000	31,322,000

**Међуопштински историјски архив за град Чачак и
општине Горњи Милановац и Лучани**

БУЏЕТ ГРАДА ЧАЧКА - ФИНАНСИРАЊЕ у 2026. години

ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	2026	% учешћа у планирним расходима
411000 Плате и додаци запослених	19.442,000.00	
Социјални доприноси на терет послодавца	2,947,000.00	
ПЛАТЕ	22,389,000.00	77.60%
414000 Социјална давања запосленима	371,000.00	
415000 Накнаде за запослене	500,000.00	
416000 Награде, бонуси и остали посебни расходи	800,000.00	
ОСТАЛА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	1,671,000.00	5.79%
421000 Стални трошкови	1,780,000.00	
423000 Услуге по уговору	2,260,000.00	
424000 Специјализоване услуге	113,000.00	
425000 Текуће поправке и одржавање	300,000.00	
426000 Материјал	280,000.00	
482000 Порези, обавезне таксе и казне	60,000.00	
ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА	4 793,000 00	16 61%
1201-0001 Функционисање локалних установа културе	28,853,000.00	92.20%
422000 Трошкови путовања	271,000.00	
423000 Услуге по уговору	1,771,000.00	
426000 Материјал	400,000.00	
ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ	2 442,000 00	
1201-0003 Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа	2,442,000.00	7.80%
УКУПНО Међуопштински историјски архив за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани	31,295,000.00	
	2026	

**Међуопштински историјски архив за град Чачак и општине
Горњи Милановац и Лучани
ФИНАНСИРАЊЕ УСТАНОВЕ У 2026. години**

1. Укупна планирана средства за финансирање Архива у 2026.години из средстава буџета града Чачка износе **31.295.000,00 динара**

1. 1. Планирана средства за Функционисање установе у 2026.години из средстава буџета града Чачка износе **28.853.000,00 динара.**

Ова средства учествују у планираним средствима града **92,20%**

- Средства предвиђена у 2026.години за исплату плата запосленима у Архиву износе **22.389.000,00 динара**, што представља **77,60%** у овиру средстава за функционисање установе. Плате су увећане на основу инструкција Министарства финансија за **5,1%**.

Остала давања запосленима (отпремнине, јубиларне награде, помоћ и трошкови превоза на посао) планирана су и износу од **1.671.000,00 динара**, што представља **5,79 %** у овиру средстава за функционисање установе.

- Средства предвиђена за редовно пословање установе (стални трошкови, потрошни материјал, текуће поправке и одржавање зграде и опреме, као и услуге везане за редовно функционисање) планирана су и износу од **4.793.000,00 динара**, што представља **18,61 %** у овиру средстава за функционисање установе.

1. 2. Планирана средства за Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа у 2026.години из средстава буџета града Чачка су планирана у износу од **2.442.000,00 динара**, за реализацију програмских активности.

Ова средства учествују у планираним средствима града **7,80%**

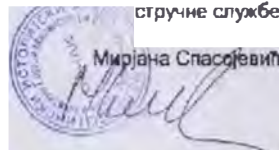
2. Укупна планирана средства за 2026. годину износе 31.322.000,00 динара и то:

- из средстава буџета града Чачка **31.295.000,00 динара** или **99,91%** од укупно планираних средстава,
- из сопствених средстава **27.000,00 динара** или **0,09%** од укупно планираних средстава

Сви сопствени приходи установе су Јавни приходи Града Чачка. У буџету Града Чачка за 2026.годину остваривањем сопствених прихода, решењем ће бити утврђене апропријације за расходе и издатке везане за програмске активности и функционисање установе.

Руководилац заједничке
стручне службе

Мирјана Спасковић

Број:11/5

Датум: 22. 01. 2026. година

На основу члана 45. став 1. алинеја 10. Статута Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани („Сл. лист града Чачка“, бр.5/2024-пречишћен текст), Управна одбор на седници, одржаној дана 22. 01. 2026. године, донео је

ОДЛУКУ

Доноси се Финансијски план Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани за 2026. годину.

У Чачку, дано 22. 01. 2026. год.

председник Управног одбора

Марко Вујовић

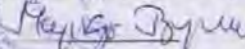
Број: 11/2
Датум: 22. 01. 2026. година

На основу члана 45. став 1. алинеја 9. Статута Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани („Сл. лист града Чачка“, бр.5/2024-пречишћен текст), Управни одбор на седници, одржаној дана 22. 01. 2026. године, донео је

ОДЛУКУ

Донеси се Програм рада Међуопштинског историјског архива за град Чачак и општине Горњи Милановац и Лучани за 2026. годину.

У Чачку, дана 22. 01. 2026. год.

председник Управног одбора

Марко Вујковић

Међуопштински историјски архив Чачак
Archives Intercommunales Historiques de Čačak
Госпалар Јованова 2. 33 808 Чачак,
т.л. (832) 322 929, ф.акс. (832) 342-360
www.archivencak.org.rs, e-mail: info@archivencak.org.rs

Бр: 11/7

Датум: 22. јануар 2026.

Градначелнику, замнику Градначелника
и члановима Градског већа Чачка

Предмет: Молба у вези припреме пројектне документације неопходне за
подизање зграде Децно у дворишту Старог начелства за потреба Архива и Музеја.

Децно Архива нема слободан простор, капацитет је у потпуности попуњен, неопходно је приступити прављењу пројектне документације за подизање новог депоа, као што је било замљено у оквиру Престонице културе. Изградња депоа је уврштена у Стратегију развоја културе града Чачка 2023-2027, јер су оснивачи, односно локалне самоуправе обавезне да обезбеде адекватан простор за смештај архивске грађе.

У згради Начелства се налази још једна установа културе, Народни музеј, чији су археолози водили ископавања у дворишту, током 2022/23/24/25. Налази који су пронађени, обавезују да се истраживање настави. Простор дворишта на коме нема археолошких налаза, искористили бисмо за подизање депоа две установе које брину о културном наслеђу. Неопходно је кренути у поступак пројектног плакирања депоа, чија би изградња требало да се заврши до 2027.

У депоу Архива преузели смо 147 стечајева, међу којима и Фабрику резног алата (око 1.500 метара). На основу законске доследности преузимамо архивску грађу Градске управе и општинских управа Горњег Мезлаиоца и Лучива, на годишњем нивоу укупно око 50 – 70 метара. Предстоји преузимање судске архиве која није преузимана од 1961, очекујемо завршетак још неколико стечајева.

Уз молбу решавања важних проблема, позивам Вас да дођете у Архива и погледате смештајни простор.

С поштовањем

Лела Павловић, директор
Мерко Вуковић, председник Управног одбора
Међуопштинског историјског архива Чачак